

Ohje lukiolaiselle!

Näin otat lukiolaiskannettavan käyttöösi:

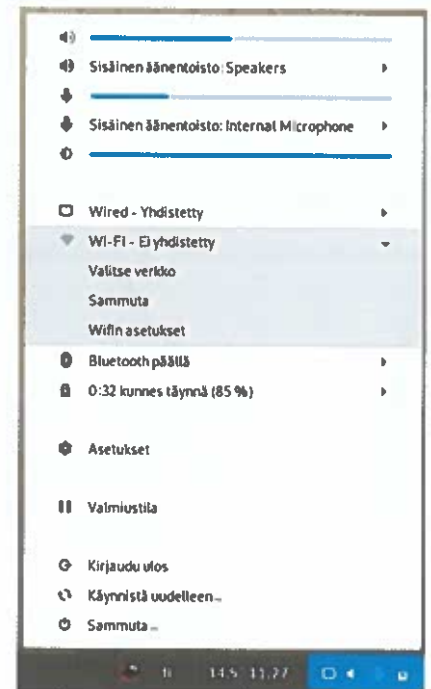
Lukiolaiskannettavan käyttöönotto on yksinkertaista. Käyttöönotto kannattaa tehdä paikassa, jossa sinulla on käytettävissäsi toimiva verkkoyhteys.

Toimi seuraavasti:

1. Pura laite laatikosta
2. Käynnistä tietokone virtapainikkeesta
3. * Mikäli tietokone ei liity automaattisesti verkkoon (esim. koulun langaton verkko), niin liitä kone verkkoon valitsemalla verkko kirjautumisruudun alapaneelin oikeasta alareunasta löytyvästä valikosta.

HUOM! ensimmäinen kirjautuminen lukiolaiskannettavalle vaatii toimivan verkkoyhteyden!

Ensimmäisestä kirjautuneesta käyttäjästä tulee automaattisesti laitteen **pääkäyttäjä**. Pääkäyttäjällä on oikeus päivittää kannettavaa sekä hallita kannettavan asetuksia (esim. asettaa koejärjestelmän versio tai aktivoida halutessaan käyttöön Windows-käyttöjärjestelmä).

* = TAIDEKULION KANNETTAVAT OVAT JO VALMIKSI LIITTY TAIDEKIO VIESTIS -VERKKOON.

* = ALAPANEELIN OIKEASTA REUNASTA VOIT VALITA ESIM. KOTINA VERKKOYHTEYDEN

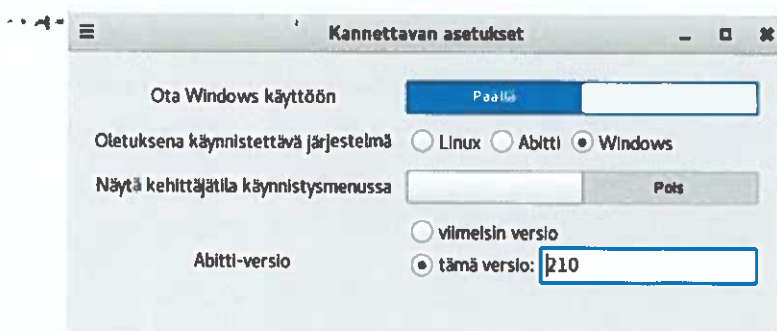
Koeympäristö ja sen käyttäminen

Abitti on Ylioppilastutkintolautakunnan julkaisema koeympäristö, jossa suurin osa lukion kurssikokeista ja sähköinen yo-koe suoritetaan. Muilla laitteilla koeympäristön käyttäminen vaatii säännöllisesti päivitettävän USB-tikun.

Lukiolaiskannettava voidaan siis käynnistää koejärjestelmään ilman erillistä USB-tikkua. Voit valita käynnistyksen koejärjestelmään tietokoneen käynnistyksen/uudelleen käynnistyksen yhteydessä, valitsemalla Koejärjestelmä/Abitti näppäimistön *nuolinäppäimillä* ja painamalla *Enteriä*.

Kannettavalla oleva koejärjestelmän versio on oletuksena aina uusin mahdollinen. Usein opiskelijan koneella olevan version tulee kuitenkin olla sama kuin koulun koepalvelimella käytettävän version. Voit määrittää haluamasi version seuraavasti:

1. Käynnistä tietokone Opinsys OS:ään valitsemalla "**Normaali käynnistys**"
2. Kirjaudu kannettavalle pääkäyttäjänä (ei esim. vieraskäyttäjänä)
3. Valitse **Menu > Kannettavan asetukset**
4. Aseta haluamasi Abitti-versio tekstikenttään (esim. 210).

5. Tämän jälkeen tietokone lähtee lataamaan asetettua Abitti-versiota ja saat ilmoituksen, kun se on valmis.

Listaus kaikista Abitti-versioista löytyy täältä:

<https://www.abitti.fi/fi/paivitykset/parannukset/digabios-palvelintikku-opiskelijan-tikku/>

* = TÄMÄ LUKIOLAIS KANNETTAVAN
KÄYTTÖJÄRJESTELMÄ VALIUKSI NÄKYVÄ
ASENNA SE JOS SITA TARVITSET

Windowsin käyttöönotto

Mikäli koulusi lukiolaiskannettavalla Windows-käyttöjärjestelmä on piilotettuna, voit tarvittaessa aktivoida sen käyttöön seuraavasti:

1. Käynnistä tietokone Opinsys OS:ään valitsemalla Normaali käynnistys
2. Kirjaudu kannettavan pääkäyttäjänä (koneen haltijan tunnus, joka oletuksena näytetään kirjautumisruudussa)
3. Valitse **Menu > Kannettavan asetukset**
4. Valitse kohta "**Ota Windows käyttöön**".

HUOM! Windows-käyttöjärjestelmän käyttöönotto ei vaikuta muiden kannettavalla olevien käyttöjärjestelmien toimintaan. Käytössä tulee kuitenkin huomioida seuraavat seikat:

- Koejärjestelmää ei ole mahdollista päivittää kannettavan ollessa käynnistettynä Windowsiin.
- Vastaa itse Windowsin päivityksistä ja virustorjunnasta
- Lukiolaiskannettava.fi:n tukipalvelu voi auttaa rajallisesti Windowsin käytössä oleviin ongelmiin

Tietoja Lukiolaiskannettavasta

Lukiolaiskannettava on erityisesti opiskelukäyttöön suunniteltu tietokone. Sen olennaisimmat edut tavalliseen "markettitietokoneeseen" verrattuna ovat:

- Yksinkertainen ja huoleton Opinsys OS-käyttöjärjestelmä, joka ei kiusaa päivityksillä tai keskeytä työskentelyäsi.
- Samat sovellukset esiasennettuna kuin Ylioppilastutkinnon kokeessa (poislukien Casio Classpad-laskin).
- Ainoa laite, jossa on automaattisesti päivittyvä koeympäristö, jolla voi tehdä lukion Abitti-kokeita.

Lukiolaiskannettava tarjoaa joustavan työskentely-ympäristön, joka taipuu erilaisten käyttäjien eri tarpeisiin. Oletuksena oleva Opinsys OS-käyttöjärjestelmä kattaa suurimman osan normaalin opiskelukäytön tarpeista. Kuitenkin, jos opintosi edellyttävät joitain erityissovelluksia tai Windows-käyttöjärjestelmän käyttöä, ei se koidu esteeksi.

Eri käyttöjärjestelmien välillä voi vaihtaa tietokoneen uudelleenkäynnistyksen yhteydessä. Käytettävissä olevat käyttöjärjestelmät ovat:

Järjestelmä	Mihin tätä käytetään?
Opinsys OS eli ns. Normaali käynnistys	<p>Oletuksena käytettävissä oleva käyttöjärjestelmä, jossa on valmiiksi asennettuna lähes kaikki lukion aikana tarvittavat sovellukset. Sinun ei tarvitse itse käyttää aikaa sovellusten etsimiseen ja asentamiseen.</p> <p>Opinsys OS pohjautuu samaan Debian (Linux) -käyttöjärjestelmään, kuin Ylioppilaskirjoituksissa käytettävä Abitti-koejärjestelmä. Näin YO-kirjoituksissa käytettävät sovellukset tulevat sinulle heti tutuksi ja saat samalla etua tottumalla samojen sovellusten käyttöön opintojen alusta alkaen.</p> <p>Opinsys OS on suunniteltu mahdollisimman huolettomaksi niin, että laite ei ajan myötä hidastu ja esimerkiksi päivitykset eivät ikinä keskeytä työskentelyäsi.</p>
Koejärjestelmä	<p>Abitti on Ylioppilastutkintolautakunnan kehittämä virallinen koejärjestelmä. Abittia käytetään lukiossa kurssikokeiden tekemiseen sekä lopulta ylioppilaskirjoituksissa.</p> <p>Perinteisesti Abittia käytetään vain USB-muistitikulta käynnistämällä, mutta Lukiolaiskannettavasta löytyy valmiiksi asennettuna koejärjestelmä, jolla voi tehdä Abitti-kokeita. Voit itse määrittää laitteella olevan koejärjestelmän version.</p>
Windows	<p>Lukiolaiskannettavalle on tarvittaessa aktivoitavissa myös Windows käyttöjärjestelmä. Oletuksena Windows on piilotettuna ja voit aktivoida sen erikseen käyttöön Kannettavan asetukset työkalulla. Windows voi olla tarpeellinen esimerkiksi Casion laskin sovelluksia tarvittaessa, jotka eivät toimi Opinsys OS-järjestelmässä.</p>

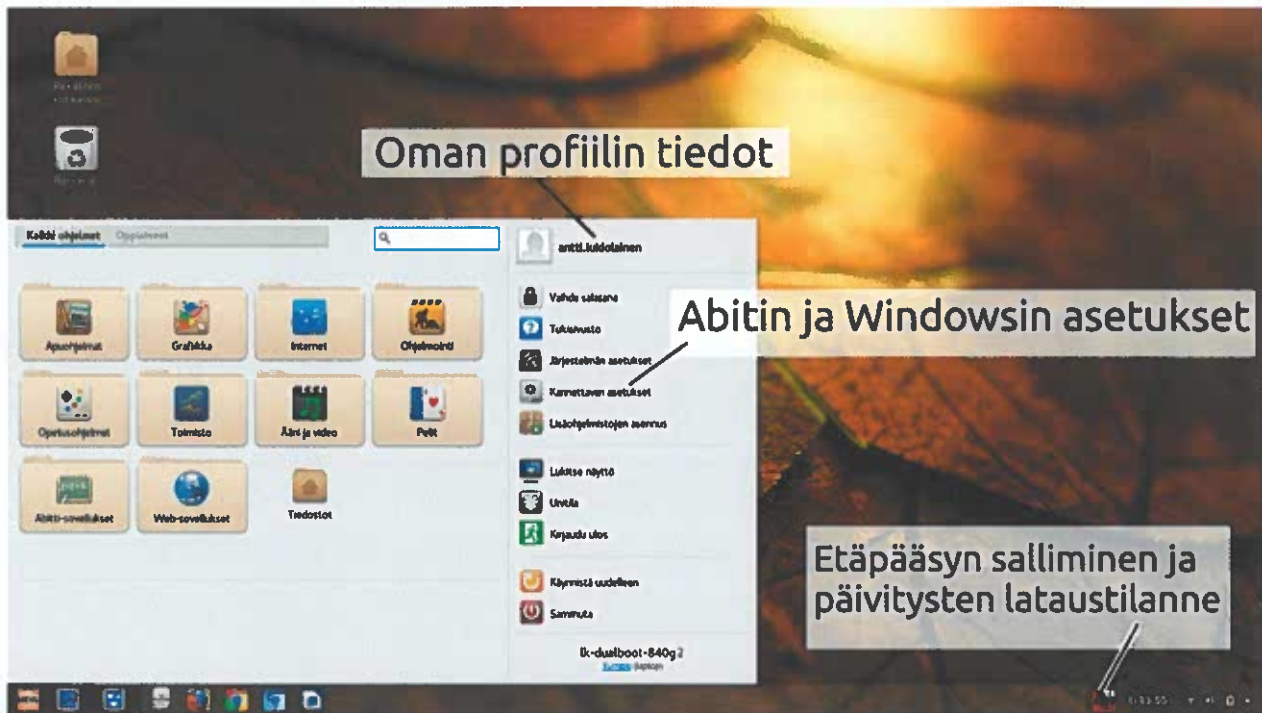
Lukiolaiskannettavan sovellukset

Lukiolaiskannettavan ohjelmistot koostuvat valikoimasta esiasennettuja sovelluksia. Kaikki sovellukset ovat laitteille kiinteästi asennettuja, niitä ei voi poistaa tai muokata. Tämä mahdollistaa sen, että lukiolaiskannettava ei ajan myötä hidastu ja se pysyy aina toimintakuntoisena. Lisäksi päivitykset ovat automaattisia ja lähes huomaamattomia.

Tyypillisesti kuntien järjestelmiin asennettuihin kannettaviin käyttäjien ei ole mahdollista asentaa omia sovelluksia.

Lukiolaiskannettavan työpöytä

Alla on yleiskuvaus lukiolaiskannettavan MENU-valikosta:

Apua ja tukea

Ongelmatapauksissa kysy ensin neuvoa koulusi tvv-vastaavilta. Lisäksi voit aina olla yhteydessä myös suoraan tukipalveluumme. Helpoiten se onnistuu laittamalla sähköpostia osoitteeseen tuki@lukiolaiskannettava.fi tai voit soittaa tukipalveluumme numeroon **014 4591 625** (päivystys arkisin 8-16). Tukipalvelu on maksuton koko lukio-opiskelujen ajan.